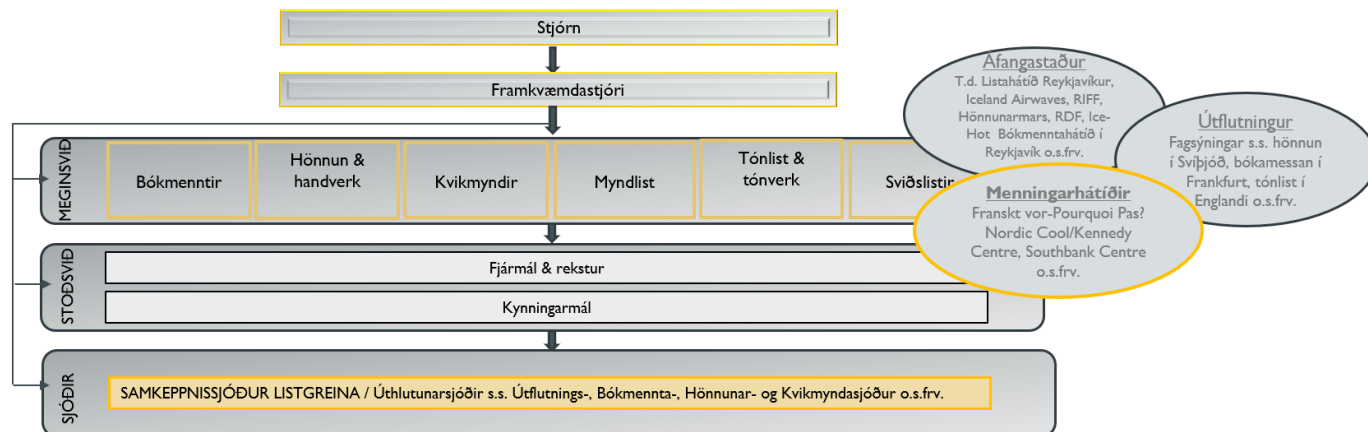

MIÐSTÖÐ MENNINGARMÁLA

STARFSHÓPUR SKIPAÐUR AF
MENNTA- OG
MENNINGARMÁLARÁÐHERRA
2019

FORMÁLI

Í framhaldi af kynningarfundum 18. desember s.l. þar sem kynnt var niðurstaða samantektar: **“Kynningarmiðstöðvar listgreina – sameining eða aukið samstarf”** þar sem gerð var tillaga um þrjár leiðir þ.e.:

Leið I: Stofnun í stjórnsýslunni.

Leið II: Hluti af Íslandsstofu.

Leið III: Óbreytt ástand.

Mennta- og menningarmálaráðherra ákvað að skipa starfshóp sem ætlað var að útfæra „Leið I: Stofnun í stjórnsýslunni“ – sjá mynd hér til hliðar.

Kynningarmiðstöðvar listgreina gegna mikilvægu hlutverki hver á sínu sviði og er samhljómur meðal þeirra þegar kemur að hlutverki og markmiðum. Þær hafa þróast hver á sinn hátt, eiga mislanga sögu, ólíka tilurð og eru rekstrarformin ólík.

Starfsemi kynningarmiðstöðva eru hins vegar aðeins brot af umhverfi menningarmála, **margvíslegir sjóðir eru starfandi sem og ólík sjálfstæð verkefni sem ekki falla undir menningarstofnanir í landinu né kynningarmiðstöðvar.**

STARFSHÓPUR OG AÐFERÐAFRÆÐI

Starfshópurinn skipa:

Sigrún Lilja Guðbjartsdóttir
Formaður
Erling Jóhannesson
BÍL

Laufey Guðjónsdóttir
Kvikmyndamiðstöð Íslands
Páll Baldvin Baldvinsson
Ráðgjafi

Sigtryggur Baldursson
Útflutningsskrifstofa íslenskrar tónlistar
Arnfríður S. Valdimarsdóttir
Mennta- og menningarmálaráðuneyti

Markmið starfshópsins skv. skipunarbréfi frá 30. janúar 2019 er að:

- Greina sambærilegar stofnanir erlendis, byggt á fyrirbyggjandi gögnum.
- Útfæra til hlítar stofnun í stjórnarsýslunni sem er tillaga I í skýrslu frá desember 2018 um kynningarmiðstöðvar.
- Útfæra aðgerðaráætlun um næstu skref.

Á fyrsta vinnufundi starfshóps var ákveðið að:

- Boða til vinnufundar með öllum fulltrúum sem boðaðir voru til fundar þann 18. desember 2018.
- Boða til vinnufunda starfshópsins eftirtalda daga; 8. febrúar, 15. febrúar, 1. mars, 13. mars, 22. mars, 29. mars og 7. júní.

Starfshópurinn sammæltist um erlendar stofnanir sem ætti að greina m.t.t. styrkleika, veikleika, tækifæra og hindrana (SWOT) sem og hlutverks og markmiða.

Á milli vinnufunda skipti starfshópurinn með sér verkum. Niðurstöður vinnu milli funda voru vandlega yfirfarnar af öllum starfshópnum og sameiginlegum niðurstöðum náð.

Á vinnufund þann 15. febrúar voru fulltrúar allra kynningarmiðstöðva ásamt öðrum hagsmunaaðilum boðaðir á fund til að tryggja að þeir gætu bent á ákjósanlegar erlendar fyrirmyndir þannig að allir kostir yrðu skoðaðir og nýttir til frekari vinnu.

ERLENDAR STOFNANIR LISTGREINA

Lagt var til að starfshópur skoðaði eftirfarandi erlendar stofnanir:

- **NO: Kulturrådet.**
Skandinavísk stofnun innan EES svæðis.
- **DK: Slots-og kulturstyrelsen.**
Skandinavísk stofnun innan ESB svæðis.
- **CH: Prohelvita.**
Svissnesk stofnun innan Evrópu.
- **CA: Canada Council for the Arts.**
Stofnun í N-Ameríku.

Allir sem boðaðir voru á fundinn 15. febrúar fengu tækifæri til að skila til formanns, fyrir 22. febrúar, ábendingum um þær erlendu stofnanir sem væri ákjósanlegt að skoða m.t.t. þeirra starfsemi. Erlendar stofnanir voru skoðaðar með tilliti til:

- Markmiðs
- Hlutverks
- Þjónustu og
- SWOT greiningar m.t.t. íslenskra aðstæðna - kosti/galla – tækifæri/hindranir.

Var bent á eftirfarandi erlendar fyrirmyndir sem einnig voru rýndar af starfshópnum.

Tónlist:

- FI: Music Finland.
- F: French Export Office.
- UK: Arts Council England.

Handverk og hönnun:

- SE: Swedish Artists Association.

Kvikmyndir:

- SE: Creative Scotland.
- CA: SODEC Quebec.

Annað:

- NO: www.stikk.no
- DK: www.danishculture.com

MAT STARFSHÓPS Á ERLENDUM STOFNUNUM

Starfshópurinn fór sameiginlega yfir þá greiningarvinnu sem hver og einn hafði unnið auk þess sem ítarlega var rýnt í gögn sem bent var á af fulltrúum Tónverkamiðstöðvar og Handverki og hönnun.

Mat nefndarmanna var að erlendar fyrirmyndir væru í ólíku umhverfi og í eðli sínu ekki fallnar til þess að vera ákjósanlegar fyrirmyndir fyrir starfsemi menningar á Íslandi.

Eftir hugarflug og vangaveltur um hvað tryggði áframhaldandi sköpun og grósku íslenskrar menningar var ákveðið að kortleggja ítarlega bakland hvern listgreinar fyrir sig.

Einnig var ákveðið að kortleggja fjármuni á bókhaldslyklum mennta- og menningarmálaráðuneytis sem varið er til menningar og lista. Lagt var upp með að greina landslag og fjármuni innan greina sem um ræðir þ.e. bókmennta, kvikmynda, myndlistar, hönnunar, sviðslista og tónlistar.

Með greiningu á landslagi hvern listgreinar fyrir sig verður yfirsýn og samanburður einfaldari auk þess verður hægt að átta sig betur á styrkleikum og veikleikum hvern greinar fyrir sig þegar kemur að opinberum stuðningi.

Hér á eftir fylgir myndrænt yfirlit hvern listgreinar þ.e. bókmennta, kvikmynda, myndlistar, sviðslista, tónlistar og hönnunar.

Yfirlitið er ekki tæmandi en reynt var eftir fremsta megni að taka til allt sem varðar hverja grein til að fá yfirsýn umfangs.

Við flokkun og greiningu var horft til þrískiptingar á listsköpun, framleiðslu/útgáfu og kynningum.

UMHVERFI OG LANDSLAG Á ÍSLANDI

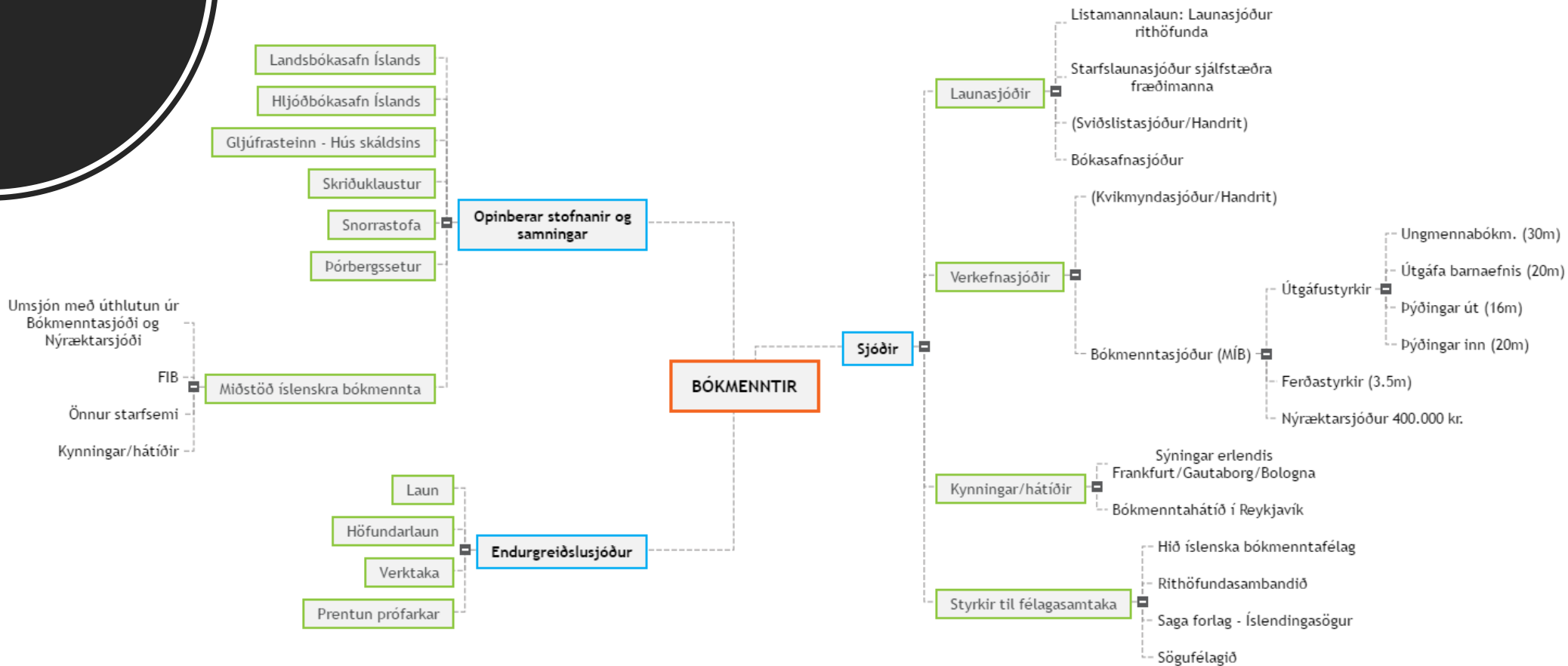
Til að fá samræmi í yfirsýn var reynt að flokka stuðning hvorrar listgreinar fyrir sig út frá:

- Sjóðum sem einstaklingar og fyrirtæki í viðkomandi grein hafa aðgengi að.
- Opnberum stofnunum sem starfa innan greinanna sem og sjálfseignarstofnunum.
- Kynningarmiðstöðvum sem starfa í hverri grein fyrir sig.
- Félagasamtökum sem fara með umsýslu almanna fjár í stuðningi við grasrót.

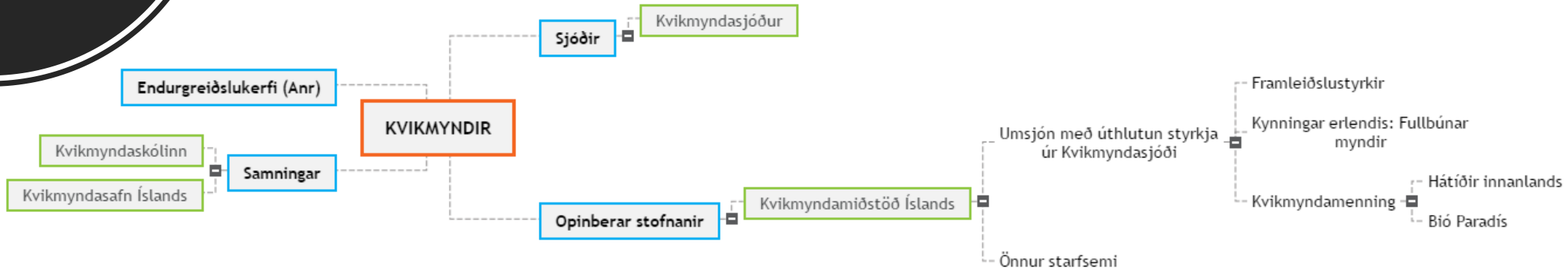
Í framhaldi af hverju yfirliti fyrir sig er reynt að fá innsýn í tölulegar staðreyndir og flokka, m.t.t. launasjóða, verkefnasjóða og kynningarmála og samninga ráðuneytis.

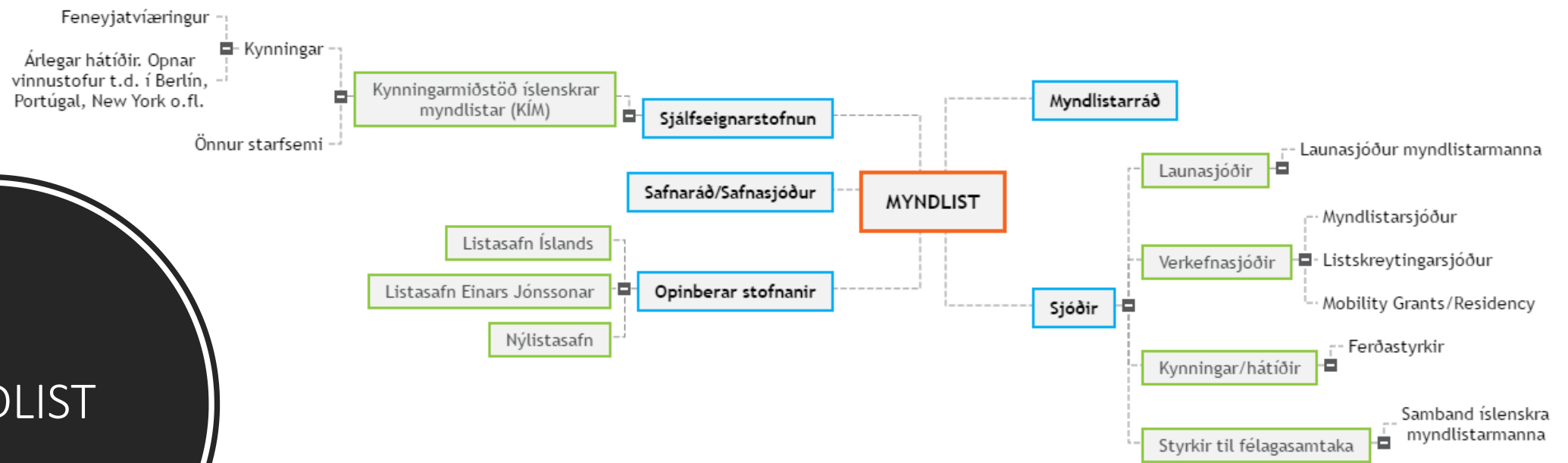
BÓKMENNTIR

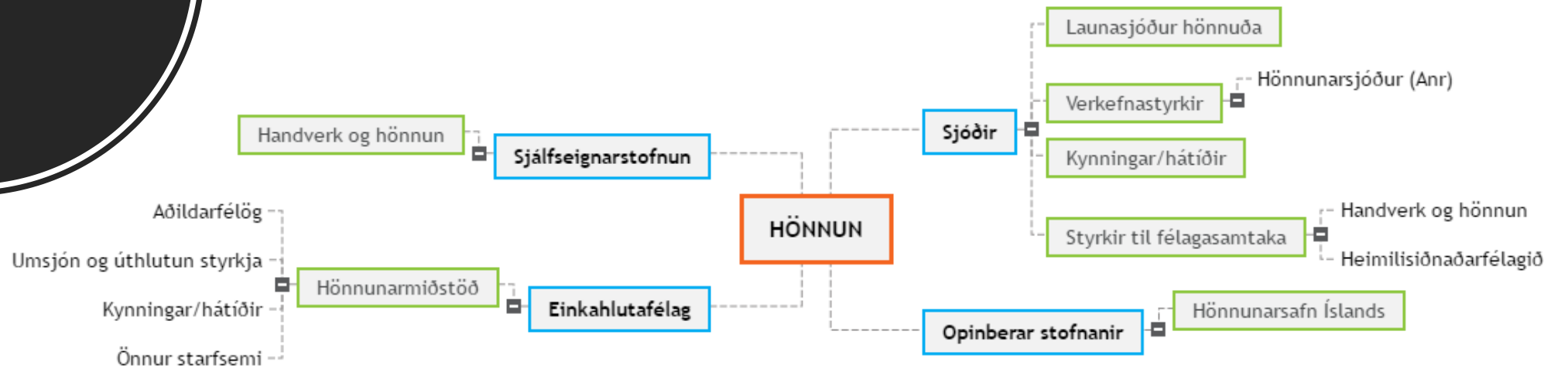
KVIKMYNDIR

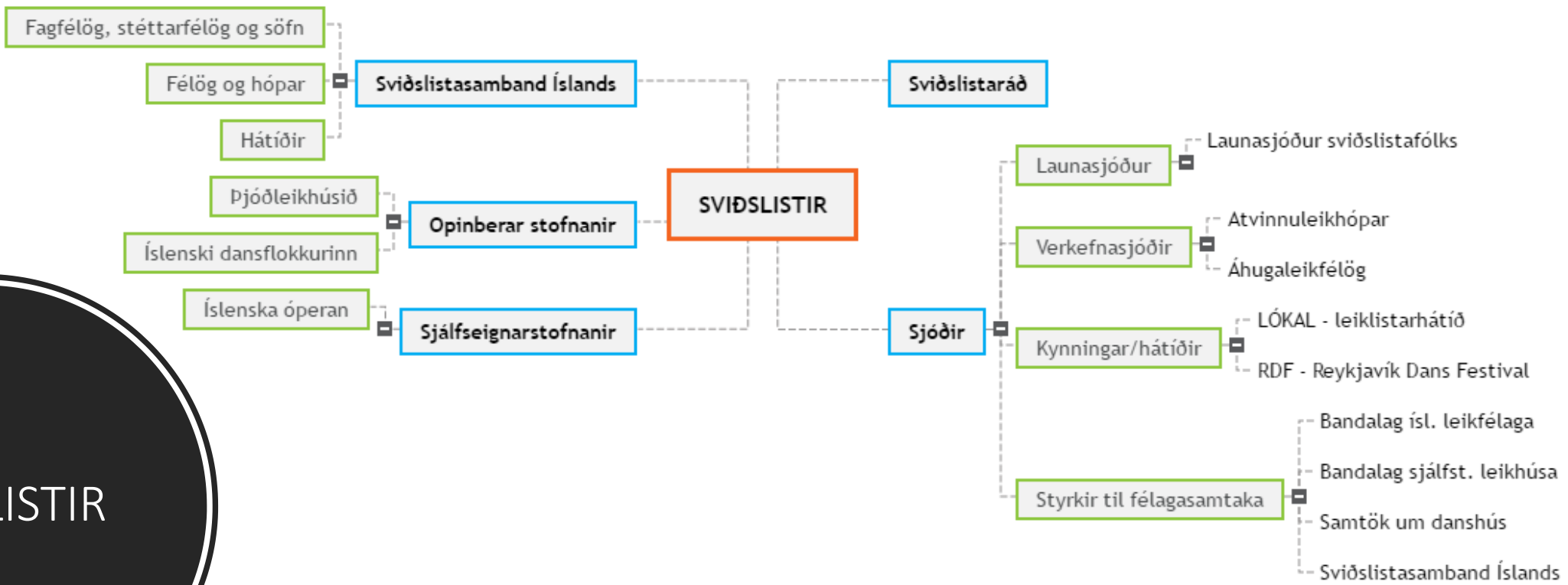
MYNDLIST

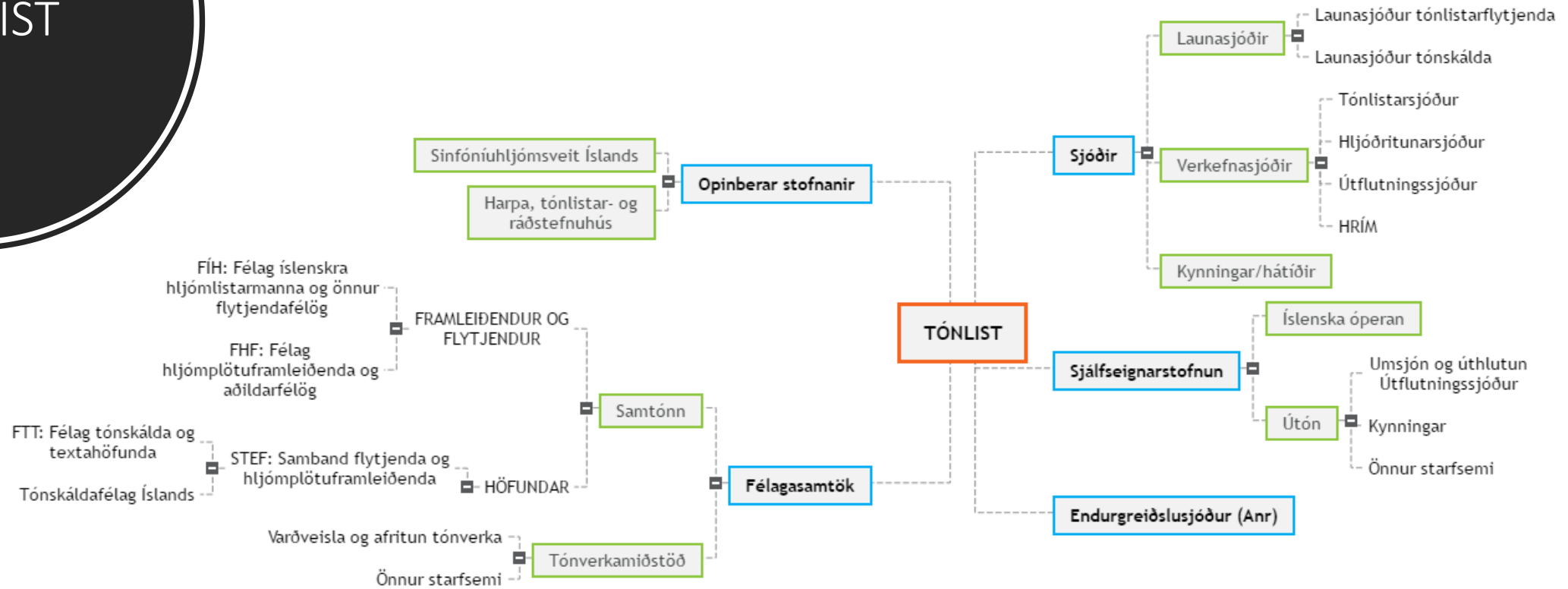
HÖNNUN

SVIÐSLISTIR

TÓNLIST

FJÁRMUNIR TIL LISTGREINA

Mat starfshópsins er að ekki sé samræmi í umgjörð sjóða þeirra sem starfa á sviði listgreina og menningarmála.

Reynt var eftir fremsta megni að halda til haga þeim upplýsingum er varða mennta- og menningarmálaráðuneytið og miða tölulegar upplýsingar við fjárlagafrumvarp árið 2019.

Mat starfshópsins er að stuðningur við listgreinar og menningarmál ættu að endurspeгла eftirfarandi:

- Listsköpun
- Framleiðslu, útgáfu og/eða verkefni
- Kynningar og/eða hátíðir, erlendis og innanlands.

LAUNASJÓÐIR	Bókmennti	Kvikmyndi	Myndlist	Sviðslistir	Tónlist	Hönnun
Launasjóður sviðslistafólks				190		
Launasjóður rithöfunda	555					
Launasjóður myndlistarmanna			435			
Launasjóður hönnuða						50
Launasjóður tónlistarflytjenda (180 mán)					180	
Launasjóður tónskálda (190 mán)					190	
SAMTALA MÁNAÐA Í LAUNASJÓÐUM	555	0	435	190	370	50
Launasjóðir listamanna	204,1	0	160,0	69,9	136,1	18,4
Starfslaunasjóður sjálfstætt starfandi fræðimanna	48					
Heiðurslaun listamanna skv. ákv. Alþingis sbr.lög nr. 68/2012						
SAMTALA FJÁRMUNA Í LAUNASJÓÐUM	252,1	0,0	160,0	69,9	136,1	18,4
VERKEFNASJÓÐIR	Bókmenntir	Kvikmyndir	Myndlist	Sviðslistir	Tónlist	Hönnun
ALLAR LISTGREINAR						
Barnamenningarsjóður						
List fyrir alla						
TÓNLIST						
Tónlistarsjóður					71,6	
Hljóðritunarsjóður tónlistar					40,7	
Útflutningssjóður íslenskrar tónlistar					20,3	
Endurgreiðslusjóður						
KVIKMYNDIR						
Kvikmyndamiðstöð Íslands		1074,8				
Endurgreiðslusjóður kvikmynda						
BÓKMENNTIR						
Miðstöð íslenskra bókmennta	104,5					
Útgáfustyrkir:						
Ungmennabókmenntir	16					
Barnabókmenntir	20					
Þýðingar erlendra verka	16					
Þýðingar innlendra verka	20					
Ferðastyrkir	0					
Bókasafnasjóður höfunda	76,4					
Nýræktarsjóður	0,4					
Endurgreiðslusjóður	243,7					
SVIÐSLISTIR						
Starfsemi atvinnuleikhópa				99		
Starfsemi áhugaleikfélaga				18,5		
MYNDLIST						
Myndlistarsjóður			50,4			
Listskreytingarsjóður			1			
VERKEFNASJÓÐIR	497	1074,8	51,4	117,5	132,6	0
SJÓÐIR - HÁTÍÐIR - KYNNINGAR OG MARKAÐSMÁL	Bókmennti	Kvikmyndi	Myndlist	Sviðslistir	Tónlist	Hönnun
Bókmenntahátíð í Reykjavík	3					
Fenevjalváeringurinn			13,5			
LÖKÁL - leiklistarhátíð				3		
RDF - Reykjavík Dance Festival				4		
List án landamæra - Hitt húsið						
SAMTALA TIL KYNNINGARMÁLA	3	0	13,5	7	0	0
KYNNINGARMÍÐSTÖÐVAR	Bókmennti	Kvikmyndi	Myndlist	Sviðslistir	Tónlist	Hönnun
Kynningarmiðstöðvar listgreina						
Útflutningsmiðstöð íslenskrar tónlistar					26	
Kynningarmiðstöð íslenskrar myndlistar			28			
Hönnunarmiðstöð Íslands						26
Íslensk tónverkamiðstöð					16	
Handverk og hönnun						14
SAMTALA KYNNINGARMÍÐSTÖÐVA	0,0	0,0	28,0	0,0	42,0	40,0

LAUNASJÓÐIR

VERKEFNASJÓÐIR

MARKAÐS- OG
KYNNINGARSJÓÐIR

FRAMLÖG MENNTA- OG MENNINGARMÁLA- RÁÐUNEYTIS TIL STOFNANA, SJÓÐA OG SAMNINGA

Stuðningur við listgreinar er afar ólíkur sem og menning og grasrótarstarf hvernar listgreinar fyrir sig.

Sumar greinar búa við öruggan stuðning á A-hluta fjárlaga, aðrar búa við minna öryggi og jafnvel enga launasjóði s.s. kvikmyndagreinin.

Til að glöggva sig á umgjörð og umfangi hvernar listgreinar fyrir sig vildi starfshópurinn einnig horfa til safna og stofnana á A-hluta fjárlaga. Það er gert til að fá betri innsýn í starfsumhverfi listgreinanna.

ANNAN Í UMHVERFI LISTGREINA							
SVEITARSTJÓRNIR OG BYGGÐAMÁL	Millj.kr.	Bókmenntir	Kvikmyndir	Myndlist	Sviðslistir	Tónlist	Hönnun
Samningur við Akureyrarbæ um menningarstarf	200,0						
Sóknaráætlun-menningarsamningar við sveitarfélög	228,0						
Sóknaráætlun-menningarsamningar við sveitarfélög	20,0						
SAMTALA SAMNINGA VIÐ SVEITARSTJÓRNIR	448,0						
STYRKIR TIL REKSTRAR FÉLAGASAMTAKA	Millj.kr.	Bókmenntir	Kvikmyndir	Myndlist	Sviðslistir	Tónlist	Hönnun
Bandalag íslenskra leikfélaga	6,0				6		
Bandalag íslenskra listamanna	6,0						
Bandalag sjálfstæðra leikhúsa	4,0				4		
Félag íslenskra safna og safnamanna	2,0						
Heimilisiðnaðarfélagið	4,0						4
Hið íslenska bókmenntafélag	13,0	13					
List án landamæra - Hitt húsið	2,0						
Rithöfundasamband Íslands	7,0	7					
Saga forlag - Íslendingasögur	15,0	15					
Samband íslenskra myndlistarmanna	6,0			6			
Samtök um danshús	2,0				2		
Sviðslistasamband Íslands	7,0				7		
Sögufélagið	4,0	4					
SAMTALA STYRKJA TIL REKSTRAR FÉLAGASAMTAKA	78,0	39	0	6	19	0	4
SAMNINGAR RÁÐUNEYTIS	Millj.kr.	Bókmenntir	Kvikmyndir	Myndlist	Sviðslistir	Tónlist	Hönnun
Safnamál og menningarstofnanir							
Hönnunarsafn Íslands	17,0						17
Nýlistasafn	10,0			10			
Listasafn Íslands	303,2			303,2			
Kvikmyndasafn Íslands	91,7		91,7				
Hljóðbókasafn Íslands	129,6	129,6					
Samtala safnamála	551,5	129,6	91,7	313,2	0	0	17
Íslenska Óperan/sjálfseignarstofnun	215,0				215		
Listahátið í Reykjavík	36,0						
Harpa, tónlistar- og ráðstefnuhús RVK	886,2					886,2	
Íslenski dansflokkurinn	186,3				186,3		
Þjóðleikhúsið	1.237,5				1237,5		
Sinfóníuhljómsveit Íslands	1.118,3					1118,3	
Kvikmyndamiðstöð Íslands	144,2		144,2				
Stofnkostnaður menningarstofnana	30,4						
Samningar og styrkir til starfsemi menningarstofnana	403,4						
Samtala menningarstofnana	4.257,3	0	144,2	0	1638,8	2004,5	0
SAMTALA SAMNINGA RÁÐUNEYTIS	4.808,8	129,6	235,9	313,2	1638,8	2004,5	17
Skaðabótasjóður til réttaha vegna endurgreiðslu fyrir afritun	243,7	Bókmenntir	Kvikmyndir	Myndlist	Sviðslistir	Tónlist	Hönnun

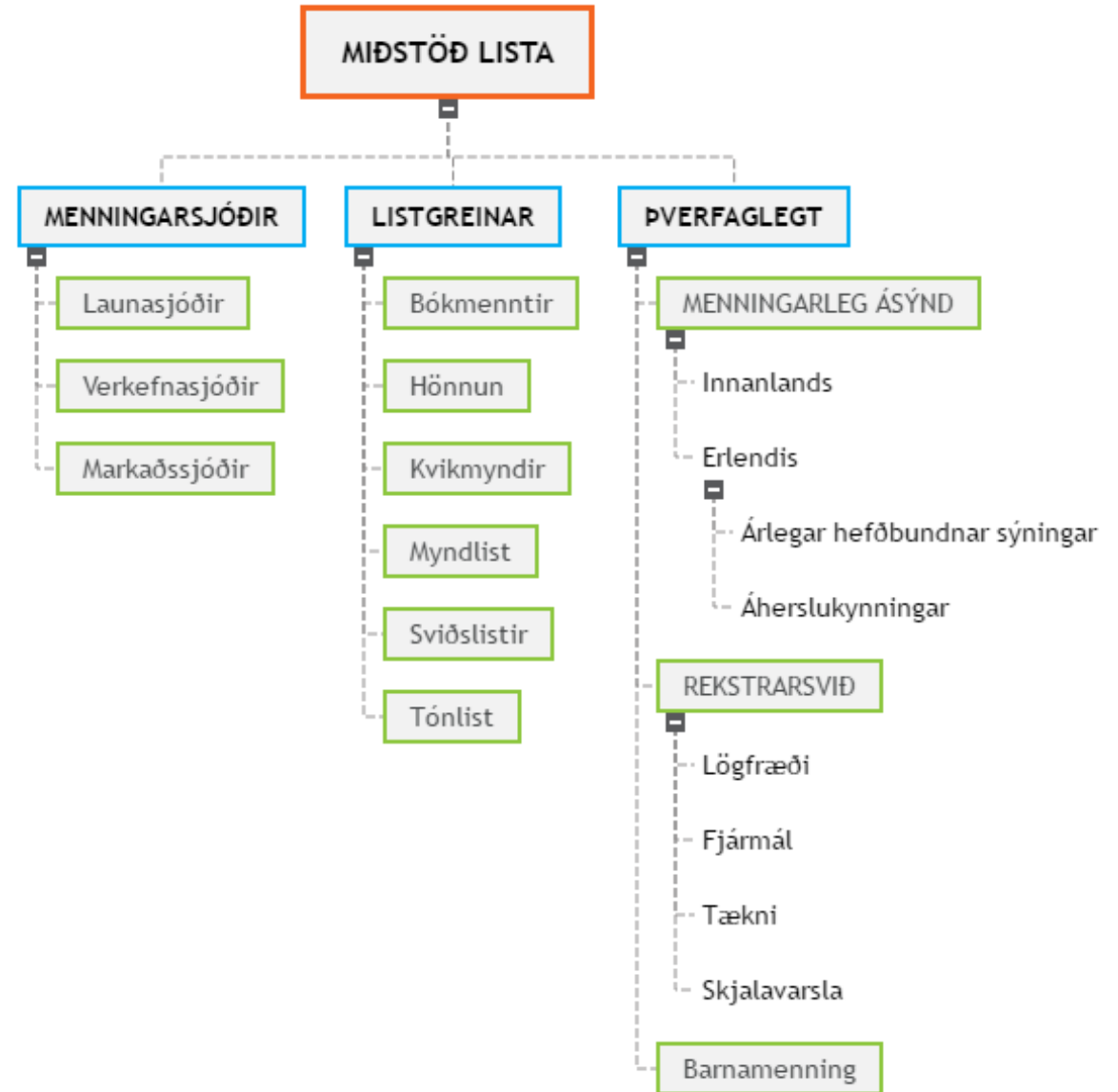
MIÐSTÖÐ LISTA

Miðstöð lista er ætlað að endurspegla listsköpun, framleiðslu, útgáfu og verkefni, auk kynningar- og markaðsmála innanlands og erlendis.

Mikilvægt er að halda listrænni sýn hvernar listgreinar fyrir sig aðskilinni frá öðrum, sökum þess hve ólík grasrót, menning og starfsumhverfi hvernar greinar fyrir sig er. Æskilegt er að efla og örva það góða starf sem þegar er unnið en ekki glutra því niður.

Setja þarf ramma um löggjöf og stuðningsaðgerðir til að tryggja að fjármagn nýtist vel og að faglega sé staðið að stefnumörkun og ákvörðunum. Góð yfirsýn og skilvirkni eru mikilvæg atriði við úthlutun opinbers fjár til lista og starfsemi á sviði menningararfs.

Það er mat starfshóps að miðstöð menningarmála hafi umsjón með sjóðum listgreinanna. Starfshópurinn leggur til að sameina skuli alla sjóði í einn deildaskiptan menningarsjóð sem úthluti eftir faglegu mati sem endurspeglar laun, framleiðslu, útgáfu, verkefni sem og kynningarstarfsemi og hátíðir innanlands og erlendis.

MIÐSTÖÐ LISTA

Með því að sameina starfsemi og verkefni innan málaflokks listgreina s.s. umsýslu sjóða, verkefni og kynningar innanlands og erlendis sé verið að efla stjórnarsýslu menningarmála sem fela í sér tækifæri til sóknar og eflingar listsköpunar á landsvísu.

Miðstöð lista er ætlað að tryggja faglega umgjörð um ráðstöfun fjármagns til menningar og listsköpunar í landinu á öllum stigum þ.e. til frumsköpunar, verkefna, framleiðslu, markaðs- og kynningarmála.

Miðstöð lista er ætlað að örva margvíslega listsköpun og stuðla að auknum gæðum með því að brúa málefni listgreinanna frá hugmynd að upplifun innan listgreinanna þ.e. bókmennta, kvikmynda, myndlistar, sviðslista, tónlistar og hönnunar jafnt innanlands og erlendis.

Æskilegt er að eitt ráðuneyti fari með starfsemi hennar og forystu um faglegt starf listgreinanna þvert á stjórnarsýslu.

Stærð stofnunar er metin á um 28-30 starfsgildi byggt á þeim störfum sem þegar eru unnin innan kynningarmiðstöðva listgreina og annarra verkefna.

Til að ná fram markmiði og hlutverki þarf pólitískan vilja sem framfylgja þarf með lagasetningu um stofnun Miðstöðvar lista.

MENNINGARSJÓÐUR ÍSLANDS

Það er mat starfshópsins að framlög hins opinbera til verkefna á sviði menningarmála, eigi að fara í einn lögbundinn sjóð með faglegum úthlutunarnefndum.

Lagt er til að allir starfslaunasjóðir og verkefnasjóðir á sviði menningar verði sameinaðir í einn öflugan sjóð – Menningarsjóð Íslands – sem endurspeglar fjölbreytni og þróun menningarlífsins er varðar meðal annars samstarfsverkefni á milli listgreina.

Starfshópurinn leggur til einn öflugan samkeppnissjóð með þrískipt stuðningshlutverk:

➤ Launasjóðir

Ætlað að styðja við frumsköpun sjálfstætt starfandi listamanna.

➤ Verkefnasjóðir

Ætlað að styðja við framleiðslu, útgáfu og verkefni við útfærslu hugmynda.

➤ Markaðssjóðir

Ætlað að styðja við markaðssetningu og kynningar innanlands og erlendis.

LAUNASJÓÐIR	Millj.kr.	Bókmenntir	Kvikmyndir	Myndlist	Sviðslistir	Tónlist	Hönnun
Launasjóður sviðslistafólks					370		
Launasjóður rithöfunda		555					
Launasjóður myndlistarmanna				435			
Launasjóður hönnuða							50
Launasjóður tónlistarféljenda (180 mán)						180	
Launasjóður tónskálda (190 mán)						190	
SAMTALA MÁNADA Í LAUNASJÓÐUM	1.780,0	555	0	435	370	370	50
Launasjóðir listamanna	654,6	204,1	0	160,0	136,1	136,1	18,4
Staður							
Helðurslaunir							
SAMTALA FJÁRMUNA Í LAUNASJÓÐUM					136,1	136,1	18,4
VERKEFNASJÓÐIR							
ALLAR LISTGREINAR							
TÓNLIST							
Hljóðritunarsjóður tónlistar	40,7					71,6	
Útflutningssjóður íslenskrar tónlistar	20,3					40,7	
Endurgreiðslusjóður	59,7					20,3	
KVIKMYNDIR							
Kvikmyndamiðstöð Íslands							
Endurgreiðslusjóður kvikmynda							
BÓKMENNTIR							
Miðstöð íslenskra bókmennta							
Bókasafnasjóður höfunda	76,4	76,4					
Nýræktarsjóður	0,4	0,4					
Endurgreiðslusjóður	243,7	243,7					
SVIÐSLISTIR							
					99		
					18,5		
MYNDLIST							
Myndlistarsjóður							
Listskreytingarsjóður							
VERKEFNASJÓÐIR					117,5	132,6	0
SJÓÐIR - HÁTIÐIR - KYNNINGAR OG MARKAÐS							
Bókmenntahátíð í Reykjavík							
Fenejvatnæringurinn							
LÓKAL - leiklistarhátíð	3,0					3	
RDF - Reykjavík Dance Festival	4,0					4	
List án landmæra - Hitt húsið	2,0						
SAMTALA TIL KYNNINGARMÁLA	25,5	3	0	13,5	7	0	0
KYNNINGARMÍÐSTÖÐVAR	Millj.kr.	Bókmenntir	Kvikmyndir	Myndlist	Sviðslistir	Tónlist	Hönnun
Kynningarmiðstöðvar listgreina	94,0						
Útflutningsmiðstöð íslenskrar tónlistar						26	
Kynningarmiðstöð íslenskrar myndlistar				28			
Hönnunarmiðstöð Íslands							26
Íslensk tónverkamiðstöð						16	
Handverk og hönnun							14
SAMTALA KYNNINGARMÍÐSTÖÐVA	94,0	0,0	0,0	28,0	0,0	42,0	40,0

1

Launasjóðir

2

Verkefnasjóðir

3

Markaðssjóðir

NIÐURSTÖÐUR

➤ Ein stofnun sem tilheyrir einu ráðuneyti.

➤ Einn deildaskiptur samkeppnissjóður, Menningarsjóður Íslands

➤ Miðstöð lista er ætlað að örva margvíslega listsköpun og stuðla að auknum gæðum með því að brúa málefni listgreinanna frá hugmynd að upplifun.

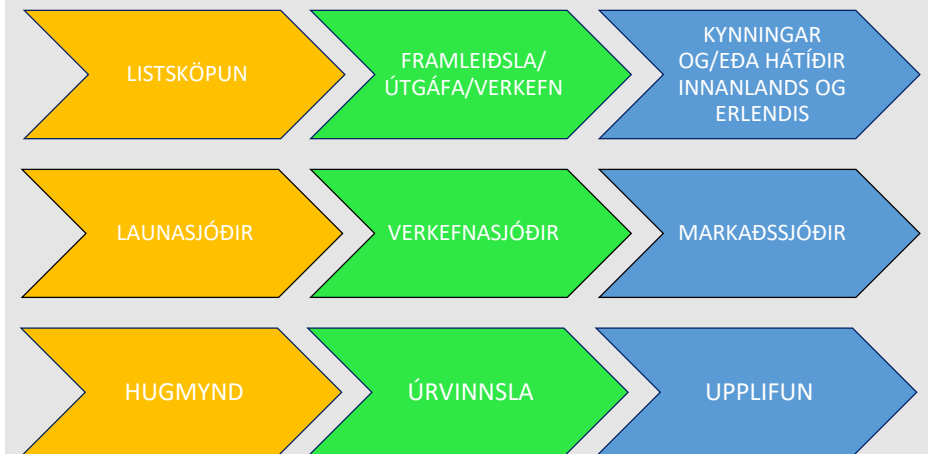
Ein helsta stoð lífsgæða er öflugt og frjótt menningar- og listalíf, en mikilvægur þáttur þess að lifa í frjálsu samfélagi er aðgengi að menningu og listum. Listir og menning styrkja þekkingarleit og nýsköpun í nútímasamfélagi. Talið er að menning og listir munu leika enn stærra hlutverk í hagkerfum framtíðarinnar þar sem samfélög, sem drifin eru áfram af hugviti og nýsköpun, verða leiðandi á meðal þjóða á komandi árum.

Með sterkri framtíðarsýn er hægt að skapa skilyrði fyrir fjölbreytni og frumkvæði í íslenskum listgreinum og menningu.

Með Miðstöð lista er hægt að einfalda umgjörð stuðnings listgreina, en hlutverk stjórnvalda er m.a. að skapa skilyrði fyrir fjölbreytni, sköpun og frumkvæði á sviði lista og menningararfs samhliða því að efla hagvöxt og atvinnusköpun.

Miðstöð lista á að tryggja faglega umgjörð um starfsemi sem og ráðstöfun fjármuna til menningar og lista á landsvísu.

Með einni öflugri stofnun er verið að byggja upp innviði listgreina í landinu bæði inn á við og með sókn á erlenda markaði.

VIÐAUKI I

AÐGERÐARÁÆTLUN - SAMEINING SJÓÐA

Skipulag sjóða umhverfis mennta- og menningarmálaráðuneytis styðst við margvísleg lög:

Fjárhagslega, þ. e. lög um opinber fjármál þar sem skilgreind er á vegum fjármálaráðuneytis og ríkisstjórnar fimm ára áætlun um ríkisfjármál, nánar á vegum ráðuneytis þriggja ára áætlun og loks á vegum ráðuneyta áætlun fyrir komandi almanaksár byggð á áætlunum hverrar einingar.

Þá eru lög og reglur um stjórnýslu mikilvægur vegvísir um skipan ráða og nefnda og að baki þeim almennar reglur um meðalhóf, jafnræði og almenn ákvæði um réttláta stjórnýslu, jafnréttislög o.s.frv.

Minnt er á lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins: nr. 70/1996, með síðari breytingum. Þar takast á skýr ákvæði um ábyrgð forstöðumanna, eftirlitsskyldu stjórnna og markmiðasetningu til langs tíma sem lög 123/2015 kalla eftir.

Skoða þarf nokkra lagabálka ítarlega með hliðsjón af grunnhugmyndinni. Búast má við að allar lagabreytingar kalli á seinkun málsins og verður því að huga vel að því hvað fyrir er.

Ef fara á í lagasmíði má gera ráð fyrir að með samráðsferli, sólarlagsákvæðum fyrir sjálfseignarstofnanir, að það taki tvö ár að koma því í kring og verður það að styðja sig við fjármálaáætlun, þriggja ára áætlunir í kjölfar þess og ráðherra setji sínu fólki skýr fyrirmæli um framgang. Er vísast að byrja á grunngerð laganna og semja grind þeirra áður en farið er í umsagnarferli sem er langt og tímafrekt og kallar á álit stofnana og stjórnna, umsagnir fagfélaga listamanna, frekari vinnu við lagasmíð og þá í annan umgang samráð uns kerfi er smíðað sem þjónar þeim tilgangi að nýta betur fjárveitingar til þroska og þróunar lista í landinu.

- 1. Launasjóður listamanna** er núna vistaður hjá Rannís, var um sinn þjónustaður af Kvikmyndamiðstöð. Þar áður af ráðuneyti. Ekkert mælir mót því að hann verði fluttur í heilu lagi og rekinn af menningarskrifstofu/menningarsjóði. Þar eru í gangi skýrar reglur með stjórn og föstu skipulagi á úthlutunarnefndum. Sjá: <https://www.althingi.is/lagas/nuna/2009057.html>. Í 3. grein segir: Ráðherra er heimilt að fela stjórninni að reka sérstaka skrifstofu eða semja við til þess bæra aðila að annast umsýslu sjóðanna.
- 2. Sviðslistasjóður** er núna vistaður hjá Rannís og var þar áður staðsettur í ráðuneyti. Sviðslistalög eru í þinglegri meðferð. Þar er gert ráð fyrir ráði sem skipi úthlutunarnefndir eftir tilnefningu fagaðila með endurnýjunarreglu, bæði fyrir sjálfstæða hópa/verkefni og áhugamenn. Umsóknarferli er í höndum Rannís. Sjá: <https://www.althingi.is/altext/149/s/1261.html>. Ekkert mælir mót því að hann verði fluttur í heilu lagi og rekinn af menningarskrifstofu/menningarsjóði. Sama gildir um þá kynningarþjónustu sem fyrirhuguð er sbr. gildandi heimildarákvæði.
- 3. Kvikmyndasjóður.** Kvikmyndastefna er í endurskoðun. Lögin frá 1. janúar 2003 með áorðnum breytingum eru alveg skýr um forstöðumann og til vitnis um það að kjósi ráðherra að umbylta kerfinu kallar það á lagabreytingu. (sjá t.d. 4. kafla.). <https://www.althingi.is/lagas/149b/2001137.html>
- 4. Miðstöð íslenskra bókmennta** kom til með breytingu á fyrri lögum þegar miðstöðinni var bætt við. Ekki verður séð annað en að tilfærsla undir hatt menningarsjóðs kalli á lagabreytingu.
- 5. Myndlistarlög** frá 2012 nr. 64, 3. kafli 10.-12. og 4. kafli 17. og 18. grein er lúta að sjóðastarfsemi kalla á lagabreytingu.
- 6. Sjálfseignarstofnanir** þurfa skýr stjórnvaldsfyrirmæli og sólarlagsákvæði. Samstarfsverkefnum og samningum ráðuneytis er hægt að stýra inn í slíka stofnun með samráði enda kemur fjármagn til starfseminnar frá ráðuneyti. Sama gildir um ýmsa sjóði og samninga þar sem þarf að gæta að samræmingu í úthlutunarreglum og meðferð hins opinbera á fjármunum til stuðnings listgreinum.